

Grammaire catalane, de P. FABRA (pàgs. 115-121 i 223 : Guiter) ; *Etude sur les prépositions françaises* od, atout, avec, depuis les origines jusqu'au seizième siècle, de G. LÆFGREN (pàgs. 198-201 : Bourciez) ; *La langue de Cahors, des origines à la fin du XVIe siècle*, de S. DOBELMANN (pàgs. 217-220 : Séguy) ; *Manual de fonetica romanica, romîna, italiana, francesa și spaniola*, de T. PAFAHAGI (pàgs. 232-236 : Guiter) ; *Le manuel des péchés: Etude de littérature religieuse anglo-normande (XIIIe siècle)*, d'E.-J. ARNOULD (pàgs. 322-328 : Guiter) ; *La vida de sant Honorat, poème provençal de Raimond Feraud*, per I. SUWE (pàgs. 380-382 : Bourciez) ; *Le style et ses techniques*, de M. CRESSOT (pàgs. 390-393 : Bourciez).

R. ARAMON i SERRA

«Anuari de l'Oficina Romànica de Lingüística i Literatura». Vols. V (1932), VI (1933), VII (1934). Barcelona, Biblioteca Balmes. 392 pàgs.+1 mapa ; 300 pàgs.+1 lám. ; 356 pàgs.

La guerra civil vingué a interrompre la publicació d'aquesta interessant revista d'estudis romànics dirigida pel P. Josep Calveras.¹ El vol. V, corresponent a l'any 1932, aparegué el 1934 ; el vol. VII, corresponent a 1934, aparegué el 1935 ; el vol. VI, que conté un recull d'estudis de Pere Barnils, aplegats en homenatge a la memòria del destacat fonetista català amb motiu de la seva mort (1933), no pogué veure la llum fins l'any 1939, i encara aparegué sense el pròleg i sense els índexs que hom havia preparat.

La major part dels treballs publicats en aquests tres volums és refereixen a la llengua i a la literatura catalanes.

El Sr. FRANCESC DE B. MOLL prossegueix la publicació del seu estudi *La flexió verbal en els dialectes catalans* (V, 9-72) que havia iniciat en el vol. II. Comprèn els verbs *sortir, anar, dir, dur, eixir, ésser, estar, fer, haver, morir, poder, saber, tenir*. — Mn. A. GRIERA aplega, en la primera sèrie dels seus *Etudes de géographie linguistique* (V, 73-119), seixanta-quatre casos d'homonímia, ordenats alfabèticament, en els quals estudia les evolucions fonètiques, canvis semàntics i creació de nous mots a què aquella ha donat lloc, sobretot dins el domini català. En alguns casos exposa la distribució geogràfica dels mots. Es troben refosos en aquest treball, bé que un xic modificats, els estudis *Poll* (publicat abans dins la «Miscellània Prat de la Riba», I, 211-218), *Solum et Sole* (aparegut en l'«Homenaje a Menéndez Pidal», I, 689-696), *L'aranya i la granota* («Mélanges A. Jeanroy», 85-88), i *Silló-sella* (BDC, XVIII (1930), 99-100). No totes les homonímies de què Mn. Griera s'ocupa són indiscutibles, i hom farà bé d'utilitzar amb cautela aquest estudi. — *El dialecto de Alguer y su posición en la historia de la lengua catalana*, del Sr. H. KUEN (V, 121-177 ; VII, 41-112), és un dels millors estudis dialectals catalans que posseïm fins ara. Després d'unès pàgines de caràcter històric, el professor austríac explica el seu procediment en l'arreglada de material feta a l'Alguer mateix, descriu detalladament el sistema fonètic alguerès, que il·lustra amb transcripcions fonètiques d'un conte popular, i inicia l'estudi de l'evolució de les vocals ; en aquest capítol s'interromp el treball, la continuació del qual esperem amb gran interès. L'obra

1. Vegeu la recensió del Sr. R. A[RAMON] i S[ERRA] sobre els quatre primers volums, en *AIEC*, VIII (1927-1931) [1936], 586-588.

és important per a la llengua catalana en general, ja que s'hi estudia l'evolució fonètica de l'alguerès en relació amb els altres dialectes catalans, i l'exposició dels canvis fonètics porta l'autor a tractar de qüestions morfològiques i a donar-ne l'explicació i l'extensió geogràfica. El text va acompanyat de dos mapes. — El P. MIQUEL BATLLORI, *Un llibre de manescalia en català a la Biblioteca Universitària de Bolonya* (V, 179-224), publica fragments d'aquest text del segle XV i els acompanya d'algunes notes lingüístiques i una llista de paraules i frases per ordre alfabètic. El text té interès folklòric, a més de lingüístic. — El Sr. FRANCESC DE B. MOLL, en els *Materials dialectològics catalans comentats* (V, 225-240), ens ofereix uns comentaris, principalment etimològics i semàntics, a mots i frases recollits pel P. Joan Serra a la comarca de Girona. — El mateix Sr. MOLL, en la *Transcripció de cançons populars amb notes sobre fonètica sintàctica* (VII, 9-39), a continuació dels textos fonètic i ortogràfic de les cinquanta-nou cançons recollides en Es Llombards (petita localitat mallorquina), exposa en un breu comentari «les principals característiques de pronunciació d'aquell dialecte, i especialment les alteracions que experimenten els sons finals i inicials de mot quan es posen en contacte mutu dins la frase».

El Sr. MOLL, encara, publica en edició crítica *L'opuscle de Ramon Llull sobre el Pecat d'Adam* (V, 297-310), prenent com a base el manuscrit de la Biblioteca Ambrosiana de Milà. Acompanyen el text algunes notícies sobre la mètrica i un petit glossari.

Dos treballs lingüístics i tres de literaris són dedicats a dominis romànics no catalans.

La Srta. MARGOT SPONER inicia la publicació d'una sèrie de cent cinquanta-sis *Documentos antiguos de Galicia*; en aquesta primera part dona la introducció i tres documents pertanyents a la província de León, cinquanta-quatre a la de Lugo i quatre a la d'Orense (VII, 113-192). — El Prof. CARLO TAGLIAVINI, *Discussione etimologiche italo-iberiche* (VII, 193-203) examina els següents mots italians, que considera procedents de les llengües que ell anomena ibero-romàniques (català, castellà i portuguès) o bé retransmesos per elles: *banana*, *banda* 'rinoceronte', *timballo* 'tamburo'.

El Dr. HANS RABOW ens dona un profund assaig d'història literària sobre *Gli «Asolani» de Pietro Bembo* (V, 243-295), publicat també en alemany, sota el títol *Die «Asolanischen Gespräche» des Pietro Bembo: Eine Studie zum Kulturproblem der italienischen Renaissance* (Bern-Leipzig 1933). — El Professor HELMUT HATZFELD, prosseguint els seus estudis d'estilística religiosa, publica *La fuerza de lo popular como elemento vital del estilo religioso en la Provenza y la Bretaña* (VII, 205-217). — El Prof. GERHARD HESS examina els següents mots «*Maximes*» de *La Rochefoucauld* (VII, 219-250) en un minuciós treball traduït al castellà per la Sra. Inge Hoffmann-Fölkersamb de Sela.

Els escrits de PERE BARNILS reunits en el vol. VI, publicats ja abans tots ells, van aplegats sota les rúbriques d'estudis fonètics, estudis dialectals i estudis lexicogràfics. — En el primer grup són compresos els treballs *Sobre fonètica catalana: Vocals* (VI, 3-20; abans *BDLIC*, VI, 261-269, 277-282, 293-298); *Etudes de prononciations catalanes à l'aide du palais artificiel* (VI, 21-37; abans *RPh*, II, 50 ss.); *Etudes de prononciations catalanes* (VI, 37-46; abans *RPh*, III, 268-278); *De fonètica balear* (VI, 47-50; abans *BDC*, II, 45-49); *L'articulació de la k i la g mallorquines* (VI, 51-57; abans *BDC*, III, 73-79, i *EF*, I, 75-82); *Les consonants dites semi-sordes* (VI, 59-66; abans *BF*, VI, 7-28, junt amb l'article següent, sota l'epígraf *Dos capítols de fonètica*); *Sobre la quantitat*

de les vocals tòniques (VI, 67-78); Nasalitat i nasals (VI, 79-88; abans EF, I, 201-211, junt amb l'article següent, sota el títol *De fonètica catalana*); La consonant F (VI, 89-98); Sobre l'articulació de p, t, k (VI, 99-112; abans EF, I, 221-236); Comentaris fonètics: Idees i realitats (VI, 113-116; abans «Miscel·lània Prat de la Riba», I, 145-148); Apuntaments d'ordre general sobre la preponderància de les vocals en fonètica evolutiva (VI, 117-120; abans «Homenaje a Menéndez Pidal», I, 29-31); Contribució establiment d'un principi d'unitat en la fonètica estàtica i evolutiva (VI, 121-158; abans com a discurs d'ingrés a l'Acadèmia de Bonés Lletres de Barcelona); Acerca de determinados reflejos fonológicos de la volición en la palabra (VI, 159-161; abans AOR, II, 265-267); Pronunciacions normals catalanes (VI, 163-174; fragments extrets del llibre *Defectes del parlar*); Articulacions alveolars condicionades (VI, 175-178; abans «Miscel·lània Filològica dedicada a D. Antonio M.ª Alcover», 347-351). — Els estudis dialectals d'En Barnils aplegats en aquest volum són els següents: *Zur Kenntnis einer mallorquinischen Kolonie in Valencia* (VI, 181-188; abans ZRPh, XXXVI, 601-607); *Die Mundart von Alacant: Beitrag zur Kenntnis des Valencianischen* (VI, 189-256; abans BF, II); *Comentaris a la flexió alacantina* (VI, 257-265; abans BDC, II, 24-33); *Més materials de contribució a l'estudi del català d'Alacant* (VI, 267-272; abans BDC, XVII, 51-56). — Els estudis lexicogràfics estan formats per quatre sèries de *Fòssils de la llengua* (VI, 275-297; abans BDC, II, 7-12, 58-62; III, 31-39; RFE, IV, 277-284).

Els vols. V i VII es clouen amb la utilíssima *Bibliografia de llengua i literatura catalana* del Sr. R. ARAMON I SERRA (V, 337-381; VII, 271-343), corresponent als anys 1931-1934, amb 918 números. Abans de la *Bibliografia* hi ha una sèrie de recensions, gairebé totes elles redactades també pel Sr. Aramon i Serra; d'aquestes cal recordar ací les de les següents obres: *Estudios sobre el español de Nuevo Méjico*, d'AURELIO M. ESPINOSA, traducció i reelaboració amb notes per AMADO ALONSO i ANGEL ROSENBLAT (V, 313-318; Aramon; amb força correccions a fets catalans i noves dades desconegudes dels autors); *Questió entre lo vescomte de Rocabertí e mossèn Jacme March sobre lo departiment del estiu e del ivern.* — [Plant]. — *Vers figurat e Escondit jet per En Lorenz Mallol*, Facsímil del manuscrit de Barcelona, transcripció i bibliografia per ALFONS SERRA I BALDÓ (V, 321-323; Aramon; corregeix males lectures i interpretacions en la transcripció dels textos); *Resum de poètica catalana (Mètrica i Versificació)* d'ALFONS SERRA I BALDÓ i ROSSEND LLATAS (V, 323-325; Aramon; algunes remarques); *Die Benennungen der Bachstelze in den romanischen Sprachen und Mundarten*, per RUDOLF HALLIG (VII, 253-257; Aramon; amb correccions, anotació d'altres noms catalans de la cuereta i ampliació de la bibliografia catalana); *Die Verba des «Essens», «Schickens», «Kaufens» und «Findens» in ihrer Geschichte vom Latein bis in die romanischen Sprachen*, per CURT BEYER (VII, 257-260; Aramon; algunes remarques i ampliació de la bibliografia pel que fa referència al català); *Dichtung aus dem Glauben: Ein Beitrag zur Problematik des literarischen Renouveau Catholique in Frankreich*, von HERMANN WEINERT (VII, 268-269; G. Hess).

Hortènsia COROMINES